

ది వెజిటబుల్ సోప్ వర్క్సు

మద్రాసు కార్పొరేషన్ ఫంక్షనరీలైన
డాక్టరు బి. యస్. మల్లయ్యగారు, యం. బి. సి. యం.
5-7-33 తేదీన యిట్లు ప్రాయశ్చిత్తులు:

గుజరాత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, అహమదాబాద్.

Advertisement for Ayurvedic Pharmacy featuring an image of a medicine bottle and text in Telugu.

ఓ రియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

1874 వ సం॥ ఇండియాలో స్థాపించబడింది.
హెడ్ క్వార్టర్స్:-బాంబే
1932 సం॥ ఫుల్ టైమ్ ములు
మాతృకాధికారము, 29982 పాపీలు, ఫీసులు మొత్తము రూ. 594 లక్షలు.

శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము)

ఆంధ్రగ్రంథమాలలో మొదటి పుస్తకము
ప్రకాశకులు: కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
ఈ పుస్తకంలో వ్యవహారికతము, సత్వోత్తరతము, సేవకేంద్రతము,

నిర్వాహితృవములు

ఈ విజయవాడపురంబయి ఆనంద బి. ఆది
వారం రాత్రి 11 గంటలకు యీ స్వామలవారు
నిద్రాపోయిరి. వీరికి 88 సంవత్సరముల వయస్సుగల

భీమునివట్టణము

హిందీభాషాభివృద్ధి కోసము
హిందీభాషాభివృద్ధి కోసము హిందీభాషాభివృద్ధి కోసము
హిందీభాషాభివృద్ధి కోసము హిందీభాషాభివృద్ధి కోసము

హిందీభాషా ఆవశ్యకత

లోకములో హిందీభాషా ఆవశ్యకత
లోకములో హిందీభాషా ఆవశ్యకత
లోకములో హిందీభాషా ఆవశ్యకత

1934 క్యాలెండరు

ఆంధ్రగ్రంథమాలలో మొదటి పుస్తకము
ప్రకాశకులు: కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
ఈ పుస్తకంలో వ్యవహారికతము, సత్వోత్తరతము, సేవకేంద్రతము,

కాకినాడ

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మంగళగిరి

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మచిలీపట్నము

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మొలూరు ప్రమాదము

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

కాకినాడ

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మంగళగిరి

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మచిలీపట్నము

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మొలూరు ప్రమాదము

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

కాకినాడ

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మంగళగిరి

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మచిలీపట్నము

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

మొలూరు ప్రమాదము

శ్రీనివాసస్వామి గానన
ఈయన 29 వత్సరములనుండి శ్రీనివాసస్వామి
గాననమును కొనసాగుచుచున్నాడు. వీరి గానము

Advertisement for Bynin Amara medicine featuring an image of the product bottle and text in Telugu.

స్థానికవార్తలు

హార్మోనియం తాలూకాలో బుంబుల ముల నమూనా:—బుంబుల ముల తాలూకాలో 1932 వ సంవత్సరమున బుంబుల ములను బిగించునట్లుగా వారు వాడే ములను పరిశీలించి.

మద్రాసు గవర్నరుగారు

మద్రాసు, జూలై 31:— మద్రాసు గవర్నరుగారు సమీక్షాసభలో ఉన్నప్పుడు ముంబైలో జరిగిన ప్రతిష్ఠాపత్రమును పరిశీలించి.

కృత్తికోటి పోషకములు

మద్రాసు, జూలై 31:— నిన్న రాత్రి ముంబైలో నిర్వహించిన సభలో నాడు పాఠమును అనుసరించి కృత్తికోటి పోషకములను పరిశీలించి.

మోటారుబండి పోలీసులు

మద్రాసు, జూలై 31:— నిన్న పాముకాటమున రాత్రిపూట పోలీసులు మోటారుబండిలను పరిశీలించి.

తెలుగులు విద్యుదులు

మద్రాసు, జూలై 31:— కట్టి కృత్తికోటి పోషకములను పరిశీలించి.

రాకపోకలు

మద్రాసు, జూలై 31:— శ్రీ. పి. ఆర్. రావుగారు పోలీసులనుండి కృత్తికోటి పోషకములను పరిశీలించి.

గుంటూరు జిల్లా ఖిద్దరు సంఘము

ప్రభుత్వం కోర్టును:— కృత్తికోటి పోషకములను పరిశీలించి.

కార్యక్రమము

ఉదయం 7.30 గంటలకు, రైలుస్టేషనులో కృత్తికోటి పోషకములను పరిశీలించి.

గుంటూరు జిల్లా ఖిద్దరు సంఘము

ప్రభుత్వం కోర్టును:— కృత్తికోటి పోషకములను పరిశీలించి.

మద్రాసు, జూలై 30:—

మద్రాసు, జూలై 30:— మద్రాసు, జూలై 30:—

వ్యాపారవార్తలు

ఇంగ్లాండు డేవీస్ కప్పును గెలుచుట

ప్రస్తుత 3-2 పోటీలతో ఓడించబడుట:— ఇంగ్లాండు డేవీస్ కప్పును గెలుచుట.

చెన్నై పరిశాసనసభ

ఆగస్టు 1 వ తేదీ సమావేశ కార్యక్రమము:— చెన్నై పరిశాసనసభ.

ఆస్ట్రేలియన్ ప్రమాదము

కరాచి, జూలై 29:— ఆస్ట్రేలియన్ ప్రమాదము.

మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము

కరాచి, జూలై 29:— మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము.

మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము

కరాచి, జూలై 29:— మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము.

మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము

కరాచి, జూలై 29:— మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము.

మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము

కరాచి, జూలై 29:— మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము.

మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము

కరాచి, జూలై 29:— మొదటి బందరులో శారదా ఆస్థానము.

కృష్ణాపుష్కరయోగము ప్రకటన

సూర్యుల రాశిచక్రము తెలియజేయుట:— కృష్ణాపుష్కరయోగము.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట

వంజాబు బడంబడిక భగ్గుమగుట:— వంజాబు బడంబడిక.

సయింటిఫిక్ బంగారు ఆభరణములు. S.G.B.C. డి. సైంటిఫిక్ గోల్డ్ బంగారు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

గోదావరి ఆంధ్రపుష్కర యాత్రలు. భద్రాచలం లాంఛన సర్వీసులు.

వివాహము - కుటుంబపోషణ - వృద్ధాప్యము. వివాహము - కుటుంబపోషణ - వృద్ధాప్యము.

కన్ననూ
కొలంబియా హాస్,
తిరుచినాపల్లి.
బియా ఉత్పన్నులకు తిరుచినాపల్లి
చిల్లాలో పోత్ వేలెట్టు)

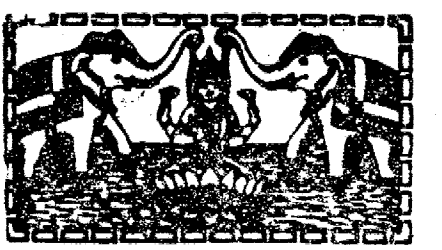
అమరావతి నందు ఏజంటు కాలయము

మాదిని వారసత్వము భారతి మానసంకల్పము మాతరపున పండి పెట్టుటకు చందాలను నమాలు చేయుటకును మంచులకుబడి గలిగి నట్టియు, రు 250 లు నగదు భరావతు చెల్లింప తగ్గినవారగు మూలమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. ఏజంటు నియామకమైన పిమ్మటనే భరావతు సామూహిక పంచవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు,

వార్తా వళి

- జీవితవాదము
పంజాబు ఒడంబడికకు హిందువులు ప్రతిఘటన
అమగ నుండుటకే కాననభవమిది ఉప సంహారముకావలెను
మహాత్ముడు శ్రేష్ఠ శుభకృతికాశ్రమమున భారీ చేసి రాజ్యమునును పోవును
సరిహద్దురాష్ట్రమున తిరుగు బాటుదారులపై బాంబులు వేయుటావధ
ఆగస్టు 6 వ తేదీ నెలను ప్రతిముగ వంద భవనము
ఏజేజావరము
జామంటుకుమిత్రులను సాక్ష్యము తెల్పును
వైస్రాయ్కారమున భారతీయుని నియమించుటకు హోదాగారు తెలిపిరి
జేనినకపున ఇంగ్లాండు గలికెను
సాక్షికవాదము
మదరాసు శాసనసభలో పోలిసు అవతలగ్రాంతు అంగీకరించబడెను

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
1933 నెల జూలై నెల 31-వ తేదీ సోమవారము

హోదా గారి కభినందనములు

ఇండియామంత్రి యగు సర్ సామ్యుయల్ హోదాగారిని జాయింటు కమిటీ సభ్యులు వరుసగా నభినందించిరి. కారణమేమి? ఇండియామంత్రి హోదాలో నున్నవారు సాక్ష్యమియ నంగీకరించుటయే. హోదాగారిని సభ్యులభినందించి నందుల కెవరును ఆశ్చర్యపడరాదు. భారతీయభిలాషలను సఫలపరచుటకు వీరు కొలదిగనయినను ప్రయత్నించుచు వీరి సాక్ష్యవివరముల గాంచిన, ఈవిషయమై ఎక్కియాశ గనిపించెను. జయకరుగారు హోదాగారి నభినందించుచు, తాము ఇంతకన్న ముందుకు బోదలచినను, హోదాగారు శ్వేతపత్రమును షీరింపజేయు నీయరనుపమక మేర్పడెనని, అంతనము జూపిరి. హిందూదేశమునందు సంస్కృతి గలుగునని వీరుచెలిపిరి. కాని, హిందూదేశములో నేడేమువారును శ్వేతపత్రముతో తృప్తిపెంచుట లేదని తెలిపినవిషయమే. మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభవారిటీ సల గావించిన తీర్మాన మిందుకు ప్రబల నిదర్శనము. శ్వేతపత్రమునందు ఫలప్రద మగుమాన్యులు జరుగనియెడల, హిందూదేశమునందు సంస్కృతి ప్రబలజాలదు. హిందూదేశము హోదా గారి సాక్ష్యముతో తృప్తిపెంచునని, జయకరుగారు దలచుచో, వీరును సప్రగాగునగునాడ వచ్చును. శ్వేతపత్రము నామాదించు నిమిత్తమేనా, జయకరు ప్రభృతు లింత దూరమునుండి ఇంగ్లాండుకు వెడలుట? సర్ హరిసింగుగవగుగారు గూడ హోదా గారి నభినందించిరి. హోదాగారు మొగ

మాటలు లేకుండా చెలిపిన వాక్యములు వీరికి నచ్చినవట. ఇట్టివైఖరినే భారతీయ ప్రతినిధులుగూడ జూపి, అనవసరముగ మొగమాటములకు లోను గాకుండా మెలగినచో, దేశమున కెంతయో మేలు గలిగెడిది. భారతీయసభ్యు లిందుకు మారుగ తమ ప్రధానాశయమును మరుగుపరచి, హోదాగారి నభినందించుటతో తృప్తి పెందిరి. సాలినుబిర్రుప్రభృతగురు హోదా గారికి కృతజ్ఞత చెలుపుట వింత గాదు. సాలినుబిర్రుప్రభృతగురు డైహాన్సుకుము వంకరు ఎవ్వటికప్పుడు ప్రయోగించుచుండిరి. హోదాగారినిగూడ తమవైపునకు లాగి కొనుటకు వీరు విశేషముగ ప్రయత్నము సలిపిరి. వీరియత్నములు విఫల మయ్యె నని తలంప వీలులేదు. కాని, హిందూదేశభిలాషలను ధరించ వేయుటకు మాత్రము హోదాగారు పారపాలున నయినను తల యొగలేదు. ఆ విషయమున వీరు ఖండితవైఖరిని జూపిరి. సర్ హరిసింగు గవగుగారి ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చుచు, శ్వేతపత్రముగూర్చి తమకును గవగుగారికిని మధ్య పూర్తియభిప్రాయ భేదములు గలవని, వీరు చాటిరి. హోదా గారిసాక్ష్యవైఖరి ఎటు లున్నను, వారు తమ యభిప్రాయములను అనందిగముగ తెలిపి రని, గవగుగారు చేసినచోగూడ, హరి కెంతయు తగియున్న దని చెప్పవచ్చును. కాని వీరి సాక్ష్యము, హిందూదేశమునందు అనుకూలభిప్రాయమును విశేషముగ గలిగించునని, గవగుగారు చెలిపిననంగతులు నిజ మగునని తోచవు. అందుకుమారుగ, హోదాగారి సాక్ష్యము సహకారవాదులలోగూడ తీరని ఆకాభంగము కలిగించె ననుటకు, గవగుగరు జనరలుగారికి వివిధరాష్ట్రముల మంత్రులును చెలిపినభీతియే ప్రబలనిదర్శనము. రాజప్రతినిధిగారి ఆభయమునకు పిమ్మట గూడ, వీరు సంతృప్తి పెందినటుల గనిపించెను. సెలెక్టు కమిటీకి వెడలినభారతీయసభ్యులు అతిముఖ్యముగ సంక్షిప్త చిత్తులను, భారతదేశములో నిలిచి యున్న భారతీయులకు మాత్రము సంస్కృతి గలుగుట దుర్లభము. భారతదేశములో గలిగిన సంజేవాములు తొలగుటకు మారుగ, ప్రత్యేక బాధ్యతలగూర్చి హోదాగారి చిన్చన సాక్ష్యము, సంపూర్ణ సాక్ష్యమై స్వతంత్రమును గోరినవారిలో అలజడి గలిగించుట సహజము. తమపట్ల అభినందనముల చెలిపిన సభ్యులపట్ల హోదాగారు కృతజ్ఞత జూపి, బ్రిటీషుసభ్యులను భారతీయ సభ్యులుగూడ తమకు తోడ్పడనొంది రని, చాటిరి. హోదాగారిసాక్ష్య మిశను ముగియలేదు. ఆకురాలుకాలమునందు మరల సెలెక్టుకమిటీ గూడినపిమ్మట, హోదాగారు మరల సాక్ష్యము నిచ్చెదరట. సెలెక్టుకమిటీ అధ్యక్షులు లగు లిక్ లిన్ గో ప్రభువుగారు, హోదాగారి నభినందించి, ఆక్సోబరు నెలలో తిరిగి రాజాలని సభ్యులపట్ల విచారము జూపిరి. సాక్ష్యము ముగిసినపిమ్మట, సెలెక్టు కమిటీ సభ్యులు నివేదికగూర్చి ఒకటియ నొకరు సంప్రదించుకొందురు. దీనివర్తవ సాన మేమగుచో, సెలెక్టు కమిటీ నివేదిక ఎటు లుండునో తెలియదు గాని, భారతీయభాషములను సఫలపరచుట కిది తోడ్పడు నని మాత్రము యూహించ వీలు లేదు. ప్రపంచాధికృతి దర్భరముగ నుండుటచే, హిందూదేశభాషాభివృద్ధి అనుకూలముగ నుండ దని, హోదా గారు చెలిపిరి. ప్రాయశః సంస్కరణములప్రేరేపక కాలస్యము జరుగుటకు, ఆధునిక యుగసా కగునేమో నూడవలెను. హిందూదేశరక్షణమును, ఇంటిరియల్ బాధ్యతగ పరిగణించవలయునని, మేజరు అట్లీగారు చెలిపినకోర్కె. న్యాయ మయినది. నిజ మేమన, హిందూదేశ రక్షణ, ఇంగ్లాండుశ్రేయమునకు ముఖ్యపత్రము. అందుచే, హిందూదేశరక్షణ పత్రముభారమును ఇంగ్లాండు సమానముగ భరించుట యవసరము. ఇటుల జరుగచో, హిందూదేశపు ఖర్చులో చాలభాగము తగ్గి, ఇతర వ్యయములకు సామ్యు మిగులును.

కాని, అట్లీగారి సూచనను హోదా గారిగీకరింప రయిరి. ఆర్థికశాఖకును, మిలిటరీశాఖకును, మధ్య సంప్రతింపులు జరుగవలెనని, సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసుగూడ చెలువగ, బాధ్యతను విభజింప వీలులేదని, హోదాగారు అడ్డుపెట్టిరి. ఇంతకు పూర్వము సప్రగాగు భారతీయుని పైనిక సభ్యునిగ నియమించవలెనని కోరియుండిరి. అందు కంగీకరింపవలెనని, జయకరుగారిచుట్టు గోరగ, ఈ విషయమై నియమము బనికిరాదనియు, రాజప్రతినిధిగారికి స్వేచ్ఛ నొనగవలె ననియు, హోదాగారు జవాబిచ్చిరి. స్వల్పసంస్కరణములను అమలులోనికి తెచ్చుటకుగూడ హోదాగారు అంగీకరింప రని, యిందువలన, సులభముగ గ్రహించవచ్చును. కోతను పునర్యధిగతించుచు, సర్వసం సభ్యుల జీతములను ముందుగ పెంచవలయునా, లేక ప్రజల శ్రేయమును ముందుగ విచారించవలెనా యని, పురుషోత్తమదాసుగారు రడుగగ, సర్వసం సభ్యులకు అసంతృప్తి గలిగింప గూడదని, హోదాగారు హితవొనంగిరి. మొత్తముమీద హోదాగారి సాక్ష్యము, భారతీయభిలాషలను సంస్కృతివరగలుగునని తలంచుట శేమాత్రము అవకాశము గనిపించదు. శ్వేతపత్రమును వీరు డైహాన్సుచేరేడణుండి తప్పించి రని తెలుపుట కయినను, ఇంతకు కాలము రాలేదు. కొన్నిసందర్భములలో శ్వేత పత్రముకను సంకుచితము చేయబడునని, తలంప వీలుగనున్నది. హోదాగారు సంచాదించిన అభినందనములను వారు సార్వక పరచికొనుట మేలగును. శ్వేత పత్రముకన్న చాలముండునకు జూయిన గాని, హిందూదేశము తృప్తి పెందజాలదని, హోదాగారు రెంతవరలో గ్రహించిన సంత మేలగును. హిందూదేశవేత్తసంఘభిప్రాయము హిందూదేశవేత్తసంఘమునందు. ఉపాధ్యక్షులు ప్రస్తుతస్థితిని వివరించుచు, రాజప్రతినిధిగారు గాంధీమహాత్మునితో సంప్రతింప నిరాకరించినందులకు చింతించిరి. మహాత్మునికి సంభాషణకాశ ముగినచో, సమాధానమునకు దారి ఏర్పడెదని వీరు నమ్ముచు రాజప్రతినిధి గారి వివరణయినను తమపూర్వవైఖరిని వివరణపరచెనని, ఉపాధ్యక్షులు చాటిరి. ఈకారణముచే రాజప్రతినిధిగారి కిశయ నను చేజిక్కిన అమూల్యవకాశమును చేట్టుట మేలగును. గాంధీమహాత్ముడు ఎప్పుడును సమాధానమునకు సంసిద్ధుడే గాన, ఈవిషయమై రాజప్రతినిధిగారు సుముఖతజూపుట భావ్యమగును. రిజర్వు బ్యాంకు కమిటీవారు తమ నివేదికను నిర్ణయించిరి, వార్తలు చెలువునున్నవి. కాని, హైందవ వేత్తసంఘమువారితో యోచించకుండా, ఎక్కియార్పాలు జేసినను తృప్తిగలుగదని, ఉపాధ్యక్షుడు తెలిపెను. ఇంతియ గాక రైల్వేబోర్డు నిర్మాణము వలన, రైల్వేవ్యవహారముల శాసనసభకు బాధ్యత వహించవలెను. అందువలన గూడ వేత్తసంఘమువారు విశేషమందో శ్రమలలో నయిరిని వీరు చెలిపిరి. జపానుతో జరిగెడి సంప్రతింపులలో గూడ హైందవ ప్రభుత్వప్రతినిధు లున్న మాత్రాన చాలరనియు, హైందవ వేత్తసంఘమువారితోగూడ కలసి సంప్రతింపవలయుననియు వీరు గోరుచున్నారు. మేమిదివరకు చెలిపినటుల ఇండియాభావ్యత ప్రతినిధులుమాత్రమే జపానుప్రతినిధులతో సంప్రతింపినమాత్రాన అనుకూల ఫలము గలుగజాలదు. ఇటీవల లాంకు పైరు వర్తకు లతో మోక్షి గారు సమాధానప్రయత్నములు గావించుచున్నటుల, వార్తలు చెలిపెను. వీరిదువురమధ్య ఎక్కినిర్ణయము జరిగినను, వేత్తసంఘమువారి నిది బంధించదని, ఉపాధ్యక్షుడు చెలిపెను. వేత్తసంఘమువారు తమ హక్కులకొరకు, ఎంతవరకు తుది వరకు నిలువబడదో చూడవలయును.

బాల్లవినుగారు : హిందూదేశము బాల్లవినుగారు మాంశ్యులలో గత మానమున హిందూదేశము గూర్చి గావించిన ప్రసంగము, భావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. వీరి ప్రసంగములుసామాన్యముగ విశాల భావోపేతముగ నుండును. వీరిసిద్ధాంతములు కడుసాత్త్వవముగ నుండును. కాని, వీరి నాచరణలో బెట్టు విషయమున మాత్రము బాల్లవినుగారు తగిన చొరవ జూపకుండుటచే వీరి ప్రసంగములకు సముచితమగు విలువ గనిపించుచున్నది. భారతీయులకు కొంత కాలమునుండియు విద్యాబుధుల గలపి, బ్రిటీషు రాజకీయాభిప్రాయములలో వారిని సుశీతుల గావించి, సమయము వచ్చినపుడు, హిందూదేశమునకు వీరిని వర్తించేయవీలులేదనుచో, బ్రిటీషువారి మర్యాద దక్కనా యని వీరు ప్రశ్నించిరి. యూరపీయులు యుద్ధమునకు పిమ్మట, ప్రపంచ మంతయు మార్పు పెందెను. ప్రాచ్యప్రపంచమును, అందు ముఖ్యముగ హిందూదేశమునుగూడ మార్పుపెందెను. కాని శ్వేతపత్ర మిట్టి మార్పును అనుసరించుచున్నదా? ఈ విషయమున బాల్లవిను గారు తెలుల దలంపజాలరు. శ్వేతపత్రము హిందూదేశభావ్యములను నెరవేర్చుటకు పూనుకొనదయ్యెను. డైహాన్సులకు జవాబిచ్చుటకు బాల్లవినుగారి ప్రసంగము పనికి వచ్చినను, హిందూదేశభావ్యుద్ధి గోరువారికిది ఏమాత్రము సరిపోవదు. భారతీయులు శ్వేతపత్రమునకు సుముఖులుగ నున్నారని బాల్లవినుగారు తలచుటలో గొప్పపొరపాటునకు లోనయిరి. భారతీయులసహాయము గొనవలె నని బాల్లవినుగారు తెలుపుట సమంజసముగ నున్నది. కాని, ప్రధాన రాజకీయపక్షమును బహిష్కరించినపిమ్మట హిందూదేశము నూతన సంస్కరణములకు మనస్సు త్రిగ తోడ్పడు నని చెప్పట కెటుల వీలగునో తెలియదు. ఆ సంగతి ఎటులున్నను, డైహాన్సులను వీరు విమర్శించినవిధముల మిగుల సహితక మై యొప్పుచున్నది. ప్రాతరకపు కన్యరైల్వేపులవైఖరిని బాల్లవినుగారు నిరసింపిరి. గడ్డకట్టిన కన్యరైల్వేపులే దేశమునకు స్వేచ్ఛ నొనగదలచినను, ఎవ్వటికప్పుడు అడ్డుపెంచునో యుండిరట. కాని, ఇక్కాల్పము ముగిసిన పిమ్మట, వీరు జరిగిచాదానితో సరిపెట్టుకొనిరట. కెనడాకు స్వేచ్ఛ నొనగనెంచి నపుడు, కన్యరైల్వేపులు గగ్గలు పెట్టిరట. తేనిదోని బోస్నముల తెప్పిరట. కాని, బాల్లవినుగారు చెలిపినటుల, కెనడాకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదించియుండనిచో, ఆదేశము బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునకు దక్కకపోయెడిదే. దక్షిణాఫ్రికా విషయమున గూడ ఈ కన్యరైల్వేపులు స్వేచ్ఛ నొనగగూడదని, గోలచేసిరి. వీరి సలహాల ననుసరించినచో, దక్షిణాఫ్రికా బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోయెడిదే యని, బాల్లవినుగారు యభిప్రాయము. అటులనే ఇండియావిషయమున గూడ డైహాన్సులు చెలిపెడి నిందలకు ఎక్కియాధారము లేదనియు, హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ నొనగనిచో అది గూడ బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునుండి జారిపోవుననియు, బాల్లవినుగారు మందలించిరి. కాని, బాల్లవినుగారు రొక్కసంగతిని గ్రహించవలయును. దక్షిణాఫ్రికా, కెనడా మున్నగు దేశములకు, ఇంగ్లాండు నిజమగు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చి ఈదేశములను దక్కించుకొనెను. హిందూదేశమునకు గూడ అట్టి స్వాతంత్ర్యము నిచ్చి దక్కించుకొనుట యవసరము. హిందూదేశమును తృప్తిపరచుకొండ, హిందూదేశముతో ఇంగ్లాండు సర్వము సలుపుట యవసరమని, బాల్లవిను గారు తెలియజెప్పిరి. హిందూదేశముపై బ్రిటీషు వర్తకమును బలపరచుముగ బోషించుట యవసరమనియు, ఈ సందర్భమున అమెరికా నిదర్శన మును

జ్ఞాపికదెచ్చికొనవలె ననియు, బాల్లవినుగారు హెచ్చరించిరి. ఏదేశముతో నయినను అందలి ప్రజల ఇష్టముపైనే వర్తకము చేయుట జరుగునుగాని బలవంతముపై గాదని, బాల్లవినుగారు చాటుచున్నారు. ప్రాచ్యప్రపంచము బహిష్కారమును జయప్రదముగ నిర్వహించగలదనియు, వైతిక ప్రోద్బలమువలన దీనిని తొలగించవచ్చును గాని కేవలము నిర్బంధముల మూలమున గాదనియు, బాల్లవినుగారి యుద్దేశ్యము. ఇటుల బ్రిటీషువంతులకు తమను పిరికిపంద యని, నిందించినను తమకు లోపము లేదని బాల్లవినుగారు చెలిపిరి. ఈ సందర్భమున ఇంగ్లాండు హిందూదేశముపట్ల నవలంబించుచున్న వైఖరిని గాంచిన, బాల్లవినుగారిసలహాకు ఎంతవిరుద్ధముగ వ్యవహారము జరుగుచున్నదో గ్రహించవచ్చును. సమాధానావకాశములను పాలకులు విడదాడుట ఎంత పొరపాటో సులభముగ గ్రహించవచ్చును. బాల్లవినుగారు డైహాన్సుల ప్రవృత్తి రు ముచ్చటకు మూలమే, సుసంస్థాంతములను ప్రతిపాదించక, బ్రిటీషుప్రభుత్వ వైఖరిని గూడ వీరి ననుసరించి ప్రేరేపించుటకు నడుముగట్టి పనిజేయనియెడల, వీరి ప్రసంగములకు విలువ దొలగిపోవును. ఆంధ్ర రాష్ట్రము : మదరాసు శాసనసభలో రేపటిదినము మరల శాసనసభలో ఆంధ్ర రాష్ట్రాధికారము చర్చకు వచ్చును. సభ్యులు పలువురి తీర్మానము గూర్చి నోటీసుల నంపిరి. అడ్డోల్లి హరి శృంగధరుగారి ఆంధ్ర రాష్ట్రాధికారమునకు పాలకులగు కేళరాష్ట్రపు సవరణను చేర్చిరి. మొత్తముమీద కేళరాష్ట్రముగూడ ప్రత్యేక రాష్ట్రముగూర్చి పట్టుదల జూపుచున్నారని, సుప్రసిద్ధ నాయకులగు సర్ శంకరన్ నాయుగారిటీవల చెలిపినయభిప్రాయము స్పష్టము గావించెను. కాని, యిప్పుడు విచారించబడుచున్న నూతనరాష్ట్రములకన్నను, ఇతరులు కోరుచున్న రాష్ట్రములకన్నను, ఆంధ్ర రాష్ట్ర మిన్ని విధములను సాష్టవముగ నుండును. రాబడియందేమి, జనసంఖ్యయందేమి, వైశాల్యమునందేమి, ప్రత్యేక రాష్ట్రమునకు వలసిన యితర అవకాశములందేమి; ఆంధ్ర రాష్ట్రము మిన్నయై యొప్పుచు, పెద్దరాష్ట్రములకు వేసిన తీసిదోని స్థితిలో నుండగలదు. స్వల్ప రాష్ట్రముల గూర్చి తెలిపెడి యాక్షేపాలను ఆంధ్ర రాష్ట్రముగూర్చి తెలుప వీలుండదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రము జాతీయతకు భంగము గలిగించు ననువాదము తేడాకాల మయినను నిలువనేరదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయనిర్మాణముగాని, కాంగ్రెసుచే నిర్మించబడిన ఆంధ్ర రాష్ట్రముగాని, జాతీయతకు భంగము కలిగించుటకు, మారుగ ఆంధ్రుల జాతీయభావమును మరింత పెంపుజేసి, వారి కీర్తి సంతోషించు వేత ను. ఇతర వ్యవహారముల గూర్చి ఎక్కియాభిప్రాయము లున్నను, ఆంధ్ర రాష్ట్రముగూర్చి ఆంధ్రులలో భేదాభిప్రాయముల కవకాశము లేదు. రాష్ట్రాధానము మున్నగు విషయములను సమాధానభావముతో నిర్ణయించికొనవచ్చును ఇంతియగాక, యంతరపురము మదరాసు శాసనసభ రెండువర్గాయములు ఆంధ్ర రాష్ట్రమును తీర్మానించియుండెను ఆంధ్ర రాష్ట్రమున తీర్మానించియుండెను సైమనుకమిషనువారీసంగతిని గుర్తించి, ఆంధ్ర రాష్ట్రవాంఛ ఆంధ్రులలో బలముగ నున్నదని గ్రహించిరి. ఇట్టివైతిలో నూతనరాష్ట్రము లేర్పడనున్న సమయమున, ఆంధ్రులు ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు విముఖులు నున్నారని, మదరాసు శాసనసభ అన్యాయదేశముగ నయినను చెలుపుచో, ఆంధ్రులకు తీరనియన్యాయము చేసిన దగును. ఇంతకుపూర్వము చేసిన మేలును నిర్మూలించిన దగును. ఆంధ్రులలో ఈవిషయమున రాజకీయ భేదములతో బని లేదు. ఏదేమునా రయినను ఆంధ్ర రాష్ట్రము నామాదించి, చరితార్థులగుట కర్తవ్యమగును. వ్యక్తుల

యభిప్రాయములు కాలము ననుసరింప మారిన మారుగాక. వారిని వివిధపక్షములవారును అనుసరించి, ఆంధ్రులకన్నము చెచ్చిపెట్టుట కీర్తిగాదు. ఇంతియగాక, దేశస్వాతంత్ర్యము లభించి: పిమ్మట, ఆంధ్ర రాష్ట్రము తప్పక లభించును. ఈసంగతి, కాంగ్రెసు నిర్ణయవలన నేమి, సర్వజనుమహావేషనిర్ణయవలన నేమి విధితమయ్యెను. అయినన దేశస్వాతంత్ర్యముగాకున్నమానె, ఆంధ్ర రాష్ట్రముతోలు స్వల్పపుష్కల కయిన సహకారవాదులు తోడ్పడజాలరా? వీరికొరకుగూడ దేశము స్వాతంత్ర్యసి గాంచువరకు వేచియుండవలెనా? నడకారవాదులు స్వల్పపు లాభముల కంనను తోడ్పడజాలరను, అవకీర్తిక పాలకురా? ప్రజలవిశ్వాసమును వీరు పుర్తిగ కోల్పోయెదరా? ఆంధ్ర రాష్ట్రాధికార మోదిం చుట, ఆంధ్ర సభ్యులకే గౌరవము. అందుల వారు పూననిచో, ఆంధ్రు లిట్టివారియెటుల ప్రవర్తించవలెనో, గ్రహించుకవకాశము మాత్ర మిచ్చెదర అందుచే, మదరాసు శాసనసభవారు గౌరవమును దక్కించుకొనుటకంనను, ఆంధ్ర రాష్ట్రము నామాదించరితార్థు లగుదురుగాక యని వేదము. ఆంధ్ర సభ్యులు తమ ధర్మమునైపునీయుముగ నెరవేర్చి, ఆంధ్ర దేశమేలును చేకూర్చెదరు గాక! రైల్వేబోర్డు నివేదిక రైల్వే బోర్డు నివేదికము ప్రకారమ రైల్వే పరిపాలనము ఏర్పడు సభ్యుద్వారా జరుగవలసి యుండును. పాలనావైఖరి మాత్రము ఫెడరల్ ప్రత్యయవారిచేతను శాసన సభ వారేతను సూచించబడునట. మొత్తముమీద అంత్యాధికారము బోర్డు యగును. దీనియందు సభ్యులందరూ ఫెడరల్ ప్రభుత్వమునందు బదవర నని, రైల్వే కమిషనర్యులు కోరుచుండగ, తదితరులగురు మాత్రమే ఫెడరల్ ప్రభుత్వము వారిచే నియమించబడవలె ననియు, మిలినవారు గవర్నరు-జనరలుగారిచే నియమించబడవలెననియు, సూచించిరి. ఇం యామంత్రిగారును, సభ్యులకన్న నెక్కుమంది ఫెడరల్ ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడగూడదని తెలిపిరి. మొత్తముమీద రైల్వేబోర్డు ఫెడరల్ ప్రభుత్వమువారివశమునుండి తొలగించబడు ననియ శాసనసభకు రైల్వే వ్యవహారముల పూర్తిగా బాధ్యత వహించవలయు, ఎగువవచ్చును. సేనుగుప్రదినము కీర్తికెట్ల లగు సేనుగుప్రగారి ఆకామరణమునకు దేశమంతయు విలపించుచున్నది. ఇట్టివారుకుని మరణమునకు గాను అఖిల భారత సంతాపము నొక్కడి న మున ఏకగ్రీవముగ వేలినుచ్చుట, ధర్మమగును. యావద్భారతదేశమును సేనుగుప్రగారి కర్తవ్యమునువిడిచి, వారిపట్ల కృతజ్ఞతను జూపుటకు ఆగష్టునెల 6 వ తేదీని సేనుగుప్రదినముగ సఫలంబింపుటకు, అనీగారును గాంధీ మహాత్ముడు నుగూడ నిశ్చయించి విన్నవించుచున్నారు. వీరివిన్నవము నన్ని ప్రాంతములవారును ఆమోదించి, 6 వ తేదీని సేనుగుప్రగారిని కీర్తించి గౌరవించి తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుట, ధర్మమగును. నిర్బంధమునందే తమ అనువులను బాసిన సేనుగుప్రగారు దేశసేవనిమిత్తమే సర్వమును భారతానీ రచుటకు సంధియలేదు. ఇట్టి సత్సత్వమునపట్ల క తెలుపుట, భారతీయులకినెడల చున్నది.